

(Retsakter vedtaget i henhold til afsnit VI i traktaten om Den Europæiske Union)

RÅDETS RAMMEAFGØRELSE 2003/80/RIA
af 27. januar 2003
om strafferetlig beskyttelse af miljøet

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 29, artikel 31, litra e), og artikel 34, stk. 2, litra b),

under henvisning til initiativ fra Kongeriget Danmark ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelser fra Europa-Parlamentet ⁽²⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) EU er bekymret over miljøkriminalitetens stigende omfang og over dens virkninger, som stadig oftere overskrider grænserne omkring de stater, hvor den bliver begået.
- (2) Denne form for kriminalitet er en trussel imod miljøet og bør derfor mødes med skrappe reaktioner.
- (3) Miljøkriminalitet er et fælles problem for medlemsstaterne, som derfor bør optræde samordnet for at sikre en strafferetlig beskyttelse af miljøet ⁽³⁾.
- (4) Europa-Kommissionen forelagde i marts 2001 et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om strafferetlig beskyttelse af miljøet ⁽⁴⁾ med hjemmel i artikel 175, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.
- (5) Rådet har fundet det hensigtsmæssigt at indarbejde en række substansbestemmelser fra direktivforslaget i denne rammeafgørelse, især bestemmelserne om, hvilke overtrædelser medlemsstaterne efter national ret skal kvalificere som overtrædelser af straffeloven.
- (6) Europa-Parlamentet afgav udtalelse om det foreslåede direktiv den 9. april 2002. Europa-Kommissionen forelagde i oktober 2002 et ændret forslag til direktiv i henhold til artikel 250, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Rådet anså det ikke for passende at ændre denne rammeafgørelse på dette grundlag.

- (7) Rådet har gennemgået dette forslag, men er nået til den konklusion, at der ikke er det nødvendige flertal for Rådets vedtagelse af det. Flertallet er af den opfattelse, at forslaget overskrider de beføjelser, der tillægges Fællesskabet ved traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, og at målene kan nås ved at vedtage en rammeafgørelse med hjemmel i afsnit VI i traktaten om Den Europæiske Union. Rådet finder også, at denne rammeafgørelse, der er baseret på artikel 34 i traktaten om Den Europæiske Union, er et korrekt instrument til at forpligte medlemsstaterne til at fastsætte strafferetlige sanktioner. Det ændrede forslag, som Kommissionen har forelagt, var ikke af en sådan karakter, at Rådet så sig i stand til at ændre sin holdning på dette punkt.
- (8) Ikke blot fysiske, men også juridiske personer bør drages til ansvar for miljøkriminalitet.
- (9) Medlemsstaterne bør fastsætte en vidtrækkende kompetence med hensyn til miljøkriminalitet for at hindre, at fysiske eller juridiske personer undgår retsforfølgning af den simple grund, at en overtrædelse ikke er begået på deres område.
- (10) Den 4. november 1998 vedtog Europarådet en konvention om strafferetlig beskyttelse af miljøet, som der er taget hensyn til i bestemmelserne i nærværende instrument —

VEDTAGET FØLGENDE RAMMEAFGØRELSE:

Artikel 1

Definitioner

I denne rammeafgørelse forstås ved:

- a) »ulovlig«: enhver overtrædelse af love, administrative bestemmelser eller afgørelser, der er truffet af kompetente myndigheder, herunder dem, der iværksætter bindende bestemmelser i EF-retten, og som tager sigte på at beskytte miljøet

⁽¹⁾ EFT C 39 af 11.2.2000, s. 4.

⁽²⁾ Udtalelser den 7.7.2000 (EFT C 121 af 24.4.2001, s. 494) og den 9.4.2002 (endnu ikke offentliggjort i EFT).

⁽³⁾ Se også bilaget.

⁽⁴⁾ EFT C 180 E af 26.6.2001, s. 238.

- b) »vand«: enhver form for grundvand og overfladevand, herunder vand i søer, floder, oceaner og have
- c) »juridisk person«: enhver enhed, der har denne status i medfør gældende national ret, dog ikke stater og andre offentlige enheder, når de udøver deres beføjelser som offentlig myndighed, samt offentlige internationale organisationer.

Artikel 2

Forsætlige overtrædelser

Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at følgende overtrædelser efter national ret kan kvalificeres som overtrædelser af straffeloven:

- a) udledning, emission eller tilførsel af et kvantum stoffer eller af ioniserende stråling i luft, jord eller vand, der forårsager dødsfald eller alvorlig personskade
- b) ulovlig udledning, emission eller tilførsel af et kvantum stoffer eller af ioniserende stråling i luft, jord eller vand, der forårsager eller kan forårsage vedvarende eller væsentlig forringelse heraf eller dødsfald eller alvorlig personskade eller betydelig skade på fredede monumenter eller andre fredede genstande samt på planter, dyr eller ejendom
- c) ulovlig bortskaffelse, behandling, oplagring, transport, eksport eller import af affald, herunder farligt affald, der forårsager eller kan forårsage dødsfald eller alvorlig personskade eller forårsage betydelig skade på luftens, jordens eller vandets kvalitet samt på planter eller dyr
- d) ulovlig drift af et fabriksanlæg, hvor der udføres en farlig aktivitet, og som uden for dette fabriksanlæg forårsager eller kan forårsage dødsfald eller alvorlig personskade eller betydelig skade på luftens, jordens eller vandets kvalitet samt på planter eller dyr
- e) ulovlig fremstilling, behandling, oplagring, anvendelse, transport, eksport eller import af nukleart materiale eller andre farlige radioaktive stoffer, der forårsager eller kan forårsage dødsfald eller alvorlig personskade eller betydelig skade på luftens, jordens eller vandets kvalitet samt på planter eller dyr
- f) ulovlig besiddelse, indfangning/-samling, beskadigelse, drab af eller handel med beskyttede vilde dyr og plantearter eller dele heraf, i det mindste hvis de er udryddelsestruede som defineret i national ret
- g) ulovlig handel med stoffer, der nedbryder ozonlaget, når de begås forsætligt.

Artikel 3

Uagtsom adfærd

Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de overtrædelser, der er nævnt i artikel 2, efter national ret kan kvalificeres som overtrædelse af straffeloven, når de begås ved uagtsomhed eller i det mindste grov uagtsomhed.

Artikel 4

Medvirken og anstiftelse

Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at medvirken til eller anstiftelse af den i artikel 2 omhandlede adfærd er strafbar.

Artikel 5

Sanktioner

1. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at den i artikel 2 og 3 omhandlede adfærd kan straffes med sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning, herunder, i det mindste i de groveste tilfælde, straf i form af frihedsberøvelse, som kan medføre udlevering.

2. De sanktioner, der er omtalt i stk. 1, kan ledsages af andre sanktioner eller foranstaltninger, herunder navnlig at en fysisk person frakendes retten til at udøve virksomhed, som kræver offentlig autorisation eller godkendelse, eller retten til at være stifter af eller direktør for eller medlem af bestyrelsen i et selskab eller en fond, når det forhold, der førte til domfældelse af vedkommende, begrundes en åbenlys fare for, at den samme form for kriminel virksomhed fortsættes.

Artikel 6

Juridiske personers ansvar

1. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at juridiske personer kan kendes ansvarlige for adfærd som omhandlet i artikel 2 og 3, der på de juridiske personers vegne begås af en person, der handler enten individuelt eller som medlem af et organ under den juridiske person, og som har en ledende stilling inden for den juridiske person, baseret på

- a) beføjelse til at repræsentere den juridiske person, eller
- b) beføjelse til at træffe beslutninger på den juridiske persons vegne, eller
- c) beføjelse til at udøve intern kontrol,

samt for medvirken til eller anstiftelse af adfærd, der er nævnt i artikel 2.

2. Ud over de i stk. 1 omhandlede tilfælde træffer hver medlemsstat de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at en juridisk person kan kendes ansvarlig, når utilstrækkeligt tilsyn eller utilstrækkelig kontrol fra en af de i stk. 1 omhandlede personers side har gjort det muligt for en person, der er underlagt den juridiske persons myndighed, at begå de i artikel 2 og 3 omtalte handlinger på den juridiske persons vegne.

Juridiske personers ansvar i henhold til stk. 1 og 2 udelukker ikke strafferetlig forfølgelse af fysiske personer, der begår, anstifter eller medvirker til de i artikel 2 og 3 omhandlede handlinger.

Artikel 7

Sanktioner over for juridiske personer

Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at en juridisk person, der kendes ansvarlig i henhold til artikel 6, kan pålægges sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning, herunder bødestraf eller administrativt idømte bøder, og som kan indbefatte andre sanktioner som f.eks.:

- a) udelukkelse fra offentlige ydelser eller tilskud
- b) midlertidigt eller varigt forbud mod at udøve industriel eller kommerciel virksomhed
- c) anbringelse under retsligt tilsyn
- d) likvidation efter retskendelse
- e) pligt til at træffe bestemte foranstaltninger for at undgå følgevirkningerne af en adfærd som den, der medførte det strafferetlige ansvar.

Artikel 8

Jurisdiktion

1. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger til at fastlægge sin jurisdiktion med hensyn til de i artikel 2 og 3 omhandlede overtrædelser, når lovovertrædelsen er begået:

- a) helt eller delvis på dens område, selv hvis virkningerne af overtrædelsen gør sig gældende et helt andet sted
- b) på skibe eller luftfartøjer, der fører den pågældende medlemsstats flag
- c) på vegne af en juridisk person med hjemsted på dens område
- d) af en statsborger i den pågældende medlemsstat, hvis lovovertrædelsen kan retsforfølges efter straffeloven, der hvor den er begået, eller hvis det sted, hvor den er begået, ikke er omfattet af nogen stedlig jurisdiktion.

2. Med forbehold af bestemmelserne i artikel 9 kan en medlemsstat beslutte, at den ikke eller kun i særlige tilfælde eller på særlige betingelser vil anvende jurisdiktionsbestemmelsen i:

- a) stk. 1, litra c)
- b) stk. 1, litra d).

Artikel 9

Udlevering og retsforfølgning

1. a) En medlemsstat, som i henhold til sin lovgivning endnu ikke udleverer egne statsborgere, skal træffe de nødvendige foranstaltninger til at fastlægge sin jurisdiktion med

hensyn til de lovovertrædelser, der er omhandlet i artikel 2 og 3, når de begås af medlemsstatens egne statsborgere uden for dens område.

- b) En medlemsstat skal, når en af dens statsborgere formodes i en anden medlemsstat at have begået en lovovertrædelse, der består i en adfærd som beskrevet i artikel 2 og 3, og den endnu ikke udleverer den pågældende til den anden medlemsstat udelukkende under henvisning til vedkommendes nationalitet, forelægge sagen for sine kompetente myndigheder med henblik på retsforfølgning, hvis der er anledning dertil. For at muliggøre retsforfølgning skal akter, oplysninger og bevismidler vedrørende lovovertrædelsen oversendes i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 6, stk. 2, i den europæiske udleveringskonvention. Den begærende medlemsstat underrettes om retsforfølgningen og om resultaterne heraf.

2. I denne artikel fortolkes udtrykket en medlemsstats »egne statsborgere« i overensstemmelse med medlemsstatens eventuelle erklæring i henhold til artikel 6, stk. 1, litra b) og c), i den europæiske udleveringskonvention af 13. december 1957.

Artikel 10

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne vedtager de nødvendige foranstaltninger til at efterkomme denne rammeafgørelse inden den 27. januar 2005.

2. Medlemsstaterne meddeler inden den 27. april 2005 Generalsekretariatet for Rådet og Kommissionen teksten til de retsforskrifter, som de udsteder for at gennemføre de forpligtelser, der følger af denne rammeafgørelse, i national ret. Rådet undersøger inden den 27. januar 2006 på grundlag af disse oplysninger og en skriftlig rapport fra Kommissionen, i hvilket omfang medlemsstaterne har truffet de nødvendige foranstaltninger til at efterkomme denne rammeafgørelse.

Artikel 11

Geografisk anvendelsesområde

Denne rammeafgørelse gælder for Gibraltar.

Artikel 12

Ikrafttræden

Denne rammeafgørelse træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles, den 27. januar 2003.

På Rådets vegne
G. PAPANDREOU
Formand

BILAG

Rådet noterer sig, at Østrig agter at efterkomme artikel 2, litra f) og g), for mindre sagers vedkommende og artikel 3 ved i henhold til den administrative strafferet at fastsætte sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning.
